

Lähtettäjä: Front Sari [<mailto:Sari.Front@espoo.fi>]

Lähetetty: maanantaina 21. elokuuta 2017 18.57

Vastaanottaja: Ilonen Kimmo (AVI) <kimmo.ilonen@avi.fi>

Kopio: Hemminki Kaisa <Kaisa.Hemminki@espoo.fi>; Savolainen Tuula <Tuula.A.Savolainen@espoo.fi>; Laamanen Emma <emma.laamanen@espoo.fi>; Nieminen Susanne <susanne.nieminen@espoo.fi>

Aihe: VL: n lausuntopyyntö talousvesiasetuksen muuttamisesta

Hei,

Pahoittelut kun Espoon kommentit asetuksen muutoksista tulevat myöhässä. Tässä meiltä esiinnousseita kommentteja, toivottavasti näitä asioita ehdittäisiin vielä huomioimaan asetuksen valmistelussa:

"7 a § Riskinhallinnan hyväksyminen" myös meistä, kuten Vantaakin on kommentoinut, olisi hyvä saada tarkennusta minkä tasoisia riskienarviointeja laitoksilta edellytetään, ja että voisiko pienemmille laitoksille riittää wsp:n sijaan tuo aiempi vto:hon kuuluva arviointi, joka on jo kertaalleen hyväksytty vto:n yhteydessä, jos se vain sisältää pykälän kohdat 1-5.

"8 § Valvontatutkimusohjelma

Pykälän viimeiseksi momentiksi lisättäisiin, että kunnan terveydensuojeluviranomaisen olisi laadittava valvontatutkimusohjelman periaatteita noudattaen näytteenotto- suunnitelma vedenjakelualueille, joille vesi otetaan veden käyttäjän omilla laitteilla"

-tarkoittaako tämä että viranomaisen laatii näytteenottosuunnitelman? Eikö riitä että viranomaisen hyväksyy vesilaitoksen laatiman näytteenottosuunnitelman? Mitä "vedenkäyttäjien omat laitteet" tarkoittaa tuossa yhteydessä?

"9 § Tutkimukset ja tutkimustiheys"

Espoo pitää erittäin hyvinä muutoksina jatkuvatoimisten mittareiden huomiointia osana viranomaisvalvontaa, ja toivoo että tämä lisäisi esimerkiksi jatkuvatoimisten mikrobiologisten mittarien käyttöönottoa. Toki uuden lainsäädännön astuminen voimaan edellyttää, että viranomaisille tarjotaan myös riittävä koulutusta, jotta jatkuvatoimisten mittareiden validiteetin todentaminen ja valvominen on mahdollista käytännössä.

"10 § Käyttötarkkailu Momentissa 1 säädettäisiin, että käyttötarkkailulla tarkoitetaan terveydensuojelulain 2 §:ssä säädettyä omavalvontaa ja vesihuoltolain (119/2001) 15 §:ssä säädettyä raaka- veden määrän ja laadun, laitteistojen kunnan sekä vesijohtoverkoston vuotovesien määrän tarkkailua."

Tämän säädöksen sisältö olisi hyvä avata tarkemmin asetusta koskevassa muistiossa (tai tulevilla koulutuksissa). Mitkä ovat tarkemmin pätevät ja riittävät keinot laitteistojen kunnon ja vuotovesien määrän tarkkailuun? Minkälaisia muutoksia verkostojen laitteistoille vesimäärän mittauksien osalta tämä pykälä asettaa? Asettaako tämä pykälä myös tarkempia edellytyksiä esimerkiksi ilmanpoistokaivojen rakenteille tai vesitornien ylläpidolle?

13 § Häiriötilannesuunnitelman sisältö ja tarkistaminen

..."Jokaisen häiriötilanteen jälkeen kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhdessä niiden talousvettä toimittavien laitosten kanssa, joita häiriötilanne on koskenut, arvioitava tilanteen aiheuttamat muutostarpeet häiriötilannesuunnitelmaan, valvontatutkimusohjelmiin ja käyttötarkkailuihin." Tämä on Espoon mielestä kannatettava ehdotus.

"14 § Määritysmenetelmät

Tutkimustulokset on ilmaistava vähintään yhtä monen merkitsevän numeron tarkkuudella kuin liitteen I taulukoissa 1–6 esitetty muuttujan enimmäisarvo. Menetelmän mittausepävarmuutta ei saa käyttää ylimääräisenä toleranssina muuttujan enimmäisarvoon."

-Tämä on hyvä selvennys nykyiseen

"18 § a" viimeinen kappaleessa enemmän tähdennystä materiaaleissa putkimateriaaleihin (PEX-putket), niiden "hyväksymisiin". Toiveena olisi, että saisi selkeät raja-arvot pex-putkille ja näytteenottoon ohjeistuksen, koska lausuminen haastavaa.

"Liite II

Luvussa 1.1 määriteltäisiin tarkemmin, mitä 9 §:n 2 momentissa säädettyillä näytteiden ottoon liittyvillä yleisillä periaatteilla tarkoitetaan.

Luvussa 1.2 säädetäisiin muutetun juomavesidirektiivin liitteen II D-osan mukaisesti, että kupari, lyijy ja nikkeli on tutkittava vedestä ilman näytteenottoa edeltävää veden juoksutusta 3 §:ssä määritellyllä tavalla, "...Vedenjakeluverkostosta otettaviin mikrobiologisiin näytteisiin sovelletaan taulukon 1 näytteenottotarkoitusta"

-eikö myös kuparille, lyijylle ja nikkelille olisi tarkoituksenmukaista soveltaa taulukon 1 näytteenottotarkoitusta? Antaako tämä harhaanjohtavaa tietoa vedenkäyttäjille mikäli kiinteistön laitteista peräisin olevat muuttujat tutkitaan laitoksen jaksottaisessa seurannassa näin vesilaitoksen laskuun näin? Ja eikö tästä synny laitokselle myös tiedotusvelvoitteita? Olisiko syytä edelleen tutkia jaksottaisessa seurannassa nämä muuttujat niin, että ne todentaa vesilaitoksen vettä. Kun halutaan selvittää kiinteistöjen laitteistojen vaikutukset, niin silloin näin, juoksuttamatta? Kohta on ristiriidassa "5 § Talousvettä toimittava laitos on vastuussa tuloksien täyttymisestä kiinteistön vesijohtoon liittämiskohtaan saakka " jos on näin miksi liitteessä 1 kohdassa 1.2 talousvesi näytteen saa ottaa juoksemattomasta talousvedestä, joka kertoo kiinteistön putkien kunnosta. Putkien materiaaleja valvoo kuka? Kyseinen kohta tarkoittaa käytännössä suurta tiedotuksen määrää mm. kouluihin ja päiväkoteihin.

c) Veden käyttäjän hanavesi näyte, tulisi ottaa desinfioimatta ja niin, että poresuutinta ei saisi ottaa pois. Lisäksi vettä ei saisi juoksuttaa. Yksityiskiinteistöjen näytteet ovat tärkeitä viranomais- ja erityistilanne näytteenotossa. Kyseinen kohta karsisi pois käytännössä yksityiskiinteistöjen käytön talousvesinäytteenotossa. Espoossa on verkoston osia, joissa ei voi käyttää kuin yksityistalouksia näytteenotossa. Yksityiskiinteistöjen hanoja ei hoideta ja poresuuttimiin kertyy bakteereja. Myös kiinteistöjen ongelmien kartoittamisessa kyseinen näytteenotto olisi hankalaa. Ohjeistus" Juoksuta vettä ennen juoma- ja ruokavedenottoa" ei enää pädekö?

"Taulukko 3. Taulukko päivitetäisiin vastaamaan muutettua juomavesidirektiiviä. Pienimpien vedenjakelualueiden näytteiden määrä vähenisi. Kaikkein pienimpien vedenjakelualueiden (toimitettu vesimäärä 10-100 kuutiometriä vuorokaudessa) osalta näytteenottotiheys jäisi harkittavaksi paikallisesti riskinarvioinnin perusteella, eikä enää säädetäisi jatkuvan valvonnan yhdestä vuosittaisesta ja jaksottaisen seurannan joka toinen vuosi otettavasta vähimmäisnäytemäärästä."

-tämän kokoiset laitokset ovat kyllä valvonnan kokemuksen perusteella monesti juuri niitä hyvin riskialttiita ja edellyttävät kyllä ennemminkin juuri tuota riskiperusteista näytteenottotiheyden lisäämistä kuin näytteiden määrän vähentämistä, eikä tätä asetuksen kohtaa pitäisi mielestäni "kaupata" sillä vähentämisellä, kun todellisuudessa siihen vähentämiseen ei todennäköisesti monenkaan laitoksen kohdalla kyllä varmaankaan päästä!

Luku 6. Muuttujan poistaminen viranomaisvalvonnasta

Torjunta-aineita ei tarvitse tutkia, jos niitä ei käytetä muodostumisalueella? Mistä viranomainen saa 100 % tiedon esim. laajoilta pelto-alueilta käytettävistä torjunta-aineista?

pH:n enimmäisarvo on muuttunut laatuvaatimukseksi: 5) pH:n terveysperusteinen enimmäisarvo (laatuvaatimus) on 9,5. pH ei saa ylittää tätä arvoa.

Hyvä muutos. (Mietimme voiko kalkilla päästä tähän ja onko se silloinkin terveyshaitta?)

Terveisin

Espoon seudun ympäristöterveyden talousvesiryhmä: Sari Front, Emma Laamanen, Susanne Nieminen, Tuula Savolainen ja Kaisa Hemminki